

Tábor 16.5.2011
čj. SRS 035848/2011

Oblastní odbor SRS
Purkyňova 2533
390 02, Tábor

Zpráva č. 7 oblastního odboru TÁBOR o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 9.5.–15.5.2011

1. Počasí

V uplynulém týdnu bylo převážně slunečné až polojasné počasí s denními teplotami dosahujícími až k 23 °C, noční teploty se pohybovaly od 10 do 5 °C. Od čtvrtka se začalo ochlazovat a přibývat oblačnosti s dešťovými srážkami. Na většině lokalit spadlo 5 – 11 mm srážek, v bouřkách ve čtvrtek 12.5. okolo 3-5 mm.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

V současné době jsou řepky ozimé ošetřeny proti šešulovým škůdcům a houbovým chorobám. Herbicidy jsou ošetřeny jarní obiloviny a kukuřice. Pěstitelské plochy brambor jsou osázeny, časně sázené brambory vzcházejí.

Důsledky přízemních mrazíků z minulého týdne se projevily poškozením již narašených okrasných dřevin, například olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), čechrava (*Astilbe*), okrasné japonské javory (*Acer japonica*), jinan dvoulaločný (*Gingo biloba*) zejména v okrese Pelhřimov a došlo i k poškození u kvetoucích ořešáků (*Juglans regia*) ve většině okresů. Vlivem mrazu došlo k popraskání stonků řepky ozimé v okresech Písek a Strakonice.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 32-34 BBCH)

Lokálně zasychají spodní listy a slabší odnože vlivem sucha.

Slabý výskyt infekce **padlí travního na pšenici (*Blumeria graminis f. sp. tritici*)** byl zaznamenán v okrese Pelhřimov (k.ú. Čakovice u Pelhřimova, 13.5. a k.ú. Pelhřimov, 13.5.), v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 12.5.), v okrese Třebíč (k.ú. Příložany, 10.5.) a v okrese Prachatice (k.ú. Prachatice, 12.5.).

Střední výskyt **světle hnědé skvrnitosti pšenice (*Drechslera tritici-repentis*)** pozorován v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 12.5.), slabý výskyt této choroby byl zaznamenán v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 12.5.), v okrese Jihlava (k.ú. Velký Beranov, 9.5.).

Slabý výskyt **tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice (*Septoria nodorum*)** byl pozorován v okrese Pelhřimov (k.ú. Čakovice u Pelhřimova, 13.5. a k.ú. Pelhřimov, 13.5.) a v okrese Jihlava (k.ú. Velký Beranov, 9.5.).

Slabý výskyt **tečkované listové skvrnitosti pšenice (*Septoria tritici*)** byl zaznamenán v okrese Jihlava (k.ú. Velký Beranov, 9.5.).

Fungicidní ochranu proti listovým chorobám je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37 do BBCH 51. Zásahy se provádějí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Slabý výskyt vajíček a larev **kohoutků (*Oulema spp.*)** byl zaznamenán v okrese Tábor (k.ú. Měšice, 12.5.), v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 12.5.) a v okrese Třebíč (k.ú. Příložany, 10.5.).

Pozorování vajíček a larev se provádí ve fázi 32-37 BBCH. Pokud je vylíhlých larev méně než 50 %, pozorování se opakuje po týdnu do doby, než se zjistí 50 % vylíhlých larev.

Přímá ochrana spočívá v použití přípravků na ochranu rostlin na základě monitorování škůdce smýkáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může výskyt vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vylíhlých více než 50 % larev.

JEČMEN OZIMÝ (RF 33-49 BBCH)

Za poslední týden došlo k optickému ozdravení porostů a intenzivnímu nárůstu listové hmoty. Část porostů se dostala do fáze, kdy jsou špičky osin viditelné nad ligulou praporcového listu.

Střední výskyt **sít'ovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Drechslera teres*)** byl pozorován v okrese Tábor (k.ú. Březnice u Bechyně, 12.5.). Slabé výskyty této choroby byly zaznamenány v okresech: Pelhřimov (k.ú. Lipice, 9.5. a k.ú. Koberovice, 10.5.) a Jihlava (k.ú. Velký Beranov, 9.5.).

Infekce **padlí travního (*Blumeria graminis sp. hordei*)** v porostech stagnuje a má tendenci zasychat.

Hodnotí se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny = 20 rostlin). Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá, plodná odnož. Místa odběru rostlin jsou rovnoměrně rozmístěná podél trasy průchodu. Hodnotí se napadení rostlin, tj. určí se počet rostlin (odnoží) s příznaky výskytu padlí ječmene (kupky nebo mycelium) na listové čepeli a pochvě. Z počtu kontrolovaných odnoží a počtu napadených odnoží se vypočítá procento napadených rostlin (odnoží). Ošetřují se porosty při indexu napadení vyšším než 10 %. Obvykle od růstové fáze 30 BBCH. Fungicidní ošetření se provádí v kombinaci proti celému komplexu listových chorob. Je třeba střídat skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

Slabé výskyty **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byly zaznamenány v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora 12.5., k.ú. Březnice u Bechyně, 12.5.), v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Záhoří, 10.5.), v okrese Jihlava (k.ú. Velký Beranov, 9.5.), v okrese Pelhřimov (k.ú. Lipice, 9.5.) a okrese Prachatic (k.ú. Těšovice u Prachatic, 10.5.).

Slabý výskyt dospělců **kříška polního (*Psamotettix alienus*)** byl pozorován v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora 12.5.) a v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Záhoří, 10.5.).

Pozorování dospělců na jaře (na ozimech počátkem června – většina nymf se přeměnila v dospělé) provádí ve fázi 33-59 BBCH. Pozoruje se pokud možno za slunného bezvětřného počasí, nejlépe v pozdním odpolední před západem slunce především na řídkých prosvětlených místech porostů. U ozimů se preferují širší okraje ze strany, kde byly ozimy v předchozím roce. Kontroluje se množství dospělců kříška polního na 100 smyků. Kritické číslo je 3-7 dospělců na 100 smyků.

Chemická ochrana na jaře se doporučuje při výskytu 5-ti a více dospělců na 100 smyků při současném výskytu rostlin s příznaky virů nad 10 % v porostu. Je třeba střídat skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

Slabý výskyt vajíček a larev **kohoutků (Oulema spp.)** byl pozorován v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Záhoří, 10.5.).

Pozorování a ochrana: viz. pšenice ozimá.

JEČMEN JARNÍ (RF 21-29 BBCH)

Porosty jarního ječmene po předchozích srážkách zdárně odnožují.

Slabý výskyt **padlí travního (Blumeria graminis)** byl zaznamenán v okrese Jihlava (k.ú. Buřenice, 13.5.), v okrese Český Krumlov (k.ú. Velešín, 13.5.) a v okrese Třebíč (k.ú. Střítež u Třebíče, 11.5.).

Slabý výskyt **spály ječmene (Rhynchosporium secalis)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (k.ú. Střítež u Třebíče, 11.5.) a v okrese Tábor (k.ú. Prasetín, 12.5.).

Slabý výskyt vajíček a larev **kohoutků (Oulema spp.)** byl pozorován v okrese Třebíč (k.ú. Příložany u Třebíče, 10.5.).

Pozorování a ochrana: viz. pšenice ozimá.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 65 BBCH)

První slabý výskyt **plísně zelné (Hyaloperonospora brassicae)** byl pozorován v okrese Jihlava (k.ú. Bradlo, 9.5.), slabý výskyt této choroby byl zaznamenán Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 12.5.).

První slabý výskyt **černě řepkové (Alternaria brassicae)** byl zaznamenán v okrese Jihlava (k.ú. Bradlo, 9.5.),

Se zvyšujícími se teplotami se začali šířit šešuloví škůdci.

Slabé výskyty **krytonosce šešulového (Ceutorhynchus assimilis)** byly pozorovány v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 12.5.), v okrese Pelhřimov (k.ú. Ústí u Humpolce, 10.5., k.ú. Hněvkovice u Humpolce, 10.5.) a v okrese Jihlava (k.ú. Bradlo, 9.5.) a v okrese Tábor (k.ú. Březnice u Bechyně, 12.5.).

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

První výskyt larev **krytonosce čtyřzubého (Ceutorhynchus pallidactylus)** byl pozorován v okrese Třebíč (k.ú. Příložany, 10.5.).

Slabý výskyt **pilatky řepkové (Athalia rosae)** byl pozorován v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 12.5.) a v okrese Tábor (k.ú. Velmovice 12.5. a k.ú. Březnice u Bechyně.12.5.).

Slabý výskyt **bejlomorky kapustové (Dasyneura brassicae)** byl sledován v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 12.5.). Slabé výskyty tohoto škůdce byly pozorovány v okrese Pelhřimov (k.ú. Hněvkovice u Humpolce, 10.5. a k.ú. Ústí u Humpolce, 10.5.) a v okrese Tábor (k.ú. Březnice u Bechyně, 12.5. a k.ú. Velmovice, 12.5.).

Výskyt dospělců na rostlinách se provádí 2x týdně v období od žlutého poupěte do plného květu, fáze 59-65. Pozoruje se 50 rostlin.

Ošetření proti šešulovým škůdcům se provádí dle růstové fáze a prahu škodlivosti: od BBCH 60 – práh škodlivosti:

- při nízkém výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk krytonosce šešulového na 1 rostlinu

- při silném výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk krytonosce šešulového na 2 rostliny

Kritické číslo u bejlomorky kapustové je 1 samička na 4 rostliny.

Protože se však v porostech řepky vyskytují oba škůdci většinou současně, škodlivost se sčítá a je třeba ošetřovat i při nižších číslech výskytu než jsou kritická čísla.

SLUNEČNICE ROČNÍ (RF 14)

Na pozorovacím bodě v okrese Třebíč (k.ú. Krhov u Hrotovic, 11.5.) byl zjištěn slabý výskyt **mšice makové (*Aphis fabae*)**.

Mezi jednotlivými pěstovanými hybridy slunečnice jsou velké rozdíly v citlivosti na sání mšic. Některé hybridy jsou poškozovány podstatně méně než jiné.

Ošetření se doporučuje v období od vzcházení do fáze rozpoznatelného květního poupěte (51 BBCH) v případě výskytu 30-50 mšic na rostlině a v době těsně před začátkem květu (59 BBCH) při výskytu 50-100 mšic na jedné rostlině.

MÁK SETÝ (RF 27-35)

Na pozorovacích bodech se momentálně nevyskytují brouci **krytonosce kořenového (*Stenocarus fuliginosus*)**. Při současném oteplení lze předpokládat zvýšení počtu brouků a poškození mladých rostlin máku.

Pozorování dospělců probíhá od fáze 10-22 BBCH, pozorování larev v období stonkování 40-49 BBCH.

Porosty se ošetří do fáze 4-5 listů v případě výskytu 3-4 brouků na 1m řádku. Proti larvám na kořenech jsou chemické přípravky neúčinné.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 13)

První výskyt **listopasů (*Sitona spp.*) na hrachu** byl pozorován v okrese Tábor (k.ú. Mostek u Ratibořských Hor, 10.5.).

Preventivní ochrana spočívá ve včasném setí.

Přímá ochrana insekticidním postřikem provedeným ve fázi prvního až druhého listu (BBCH 11-12) v letech, kdy hrách pomalu vzchází a roste v důsledku sucha.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 65-67 BBCH)

Silný nálet **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** byl zaznamenán v okrese Prachatice (k.ú. Krtely, 13.5.), slabý nálet tohoto škůdce by pozorován v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 12.5.).

Slabý výskyt **obaleče zimolezového (*Adoxophyes orana*)** pozorován v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 12.5.).

Slabý nálet **obaleče zahradního (*Archips podanus*)** byl zaznamenán v okrese Prachatice (k.ú. Krtely, 13.5.) a v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 12.5.).

Slabý nálet **obaleče růžového (*Archips rosanus*)** byl zaznamenán v okrese Prachatice (k.ú. Krtely, 13.5.) a v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 12.5.).

Slabý nálet **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** byl zaznamenán v okrese Prachatice (k.ú. Krtely, 13.5.) a v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 12.5.).

Slabý výskyt poškození květů **květopasem jabloňovým (*Anthonomus pomorum*)** zaznamenán v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 12.5.).

Peckoviny

SLIVOŇ (RF 69 BBCH)

Obaleč švestkový (*Cydia funebrana*) a obaleč východní (*Cydia molesta*) slabý nálet v okrese Tábor (k.ú. Soběslav, 12.5.).

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu

samců do feromonových lapáků, při zjištění nejméně dvou vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

Za oblastní odbor zpracovali: Ing. Pavla Fialová a Lukáš Čech